

# Fluxus

---

*Fluxus betyder laxera, flyta, fusionera.*

*Fluxus är ett flöde.*

*I Fluxus finns ljud, musik, rörelse, dans, mim, bildkonst.*

Några säger att Fluxus var ett 30-tal vänner som arbetade tillsammans, navet var George Maciunas. Andra säger att Fluxus är ett flöde som hela tiden pågår. 1963 organiserar George Maciunas en serie konserter i Wiesbaden, Tyskland. Rubriken var Fluxus. I efterhand räknas de som Fluxus födelse. Fluxus är global och framförs av människor från stora delar av världen.

Den som förde Fluxus till Sverige under 1960-talet var Bengt av Klintberg. Bland samtida konstnärer som framför och låter sig inspireras av Fluxus finns [Kristina Matousch](#) och [Staffan Mossenmark](#).

Zen är en avgörande influens för Fluxus. Lekfullheten är viktig. Slumpen och Flyktigheten. Ifrågasättandet mellan liv och konst.

Fluxuskonsten är enkel. Det finns något väldigt tilltalande i det. Men den förutsätter att publiken har en öppenhet för konsten. 1960-talets Fluxuspubliken var kanske städad till sitt yttre men tycks kraftfull i sina reaktioner. Skrattade, var entusiastisk men kunde i motsatt affekt kasta äpplen eller ägg, bua. Varken Fluxuskonsten eller publiken är idag densamma som 1963. Men gemensamt för dåtida och nutida publik är att de ska vara betraktare och medskapande när konstnären/exekutören ger tecken eller bjuder in. Publiken får följa verkets händelseförlopp.

## **Några råd till publiken:**

- Var öppen för att det enkla kan vara det stora. Tänk vardagens ljud – båtkluck i hamnen, bussgnissel mitt i stan, en tultande unge.
- Se dina vardagsljud och rörelser som musik och dans – då är det också lättare att se allvaret i det vardagliga som framförs på scenen.
- Tillåt dig att utsätta dig för det långsamma.
- Tillåt dig att ha roligt.
- Se, tänk och agera själv.

# Tips på Fluxusverk som man kan prova

---

## **Takehisa Kosugi, Chironomy 1, datum okänd**

Instruktioner: Put out a hand from a window for a long time

Se <http://www.thing.net/~grist/ld/fluxusworkbook.pdf> sida 74

## **Bengt af Klintberg, Apelsinhändelse nr 4, 1963-1965**

Instruktioner: Skala omsorgsfullt en apelsin och placera klyftorna här och var i våningen. Ät upp dem när du av en händelse passerar.

Se <http://www.thing.net/~grist/ld/fluxusworkbook.pdf> sida 57

*text av Kristina Møster Nilsson*

# George Maciunas Fluxus-manifest från 1965

---

## **Konst:**

För att rättfärdiga sin professionella, parasitära och elitistiska status i samhället måste konstnären demonstrera att han är oersättlig och exklusiv, att hans publik är beroende av honom, att ingen utom konstnären kan skapa konst.

Därför måste konst framstå som komplex, pretentiös, högstämmd, allvarlig, intellektuell, inspirerad, tekniskt skicklig, betydelsefull, teatralisk. Den måste framstå som en värdefull vara så att den kan förse konstnären med en inkomst.

För att värdet ska stiga (konstnärens inkomst och konsthandlarens och samlarens profit) görs konsten sällsynt, begränsad i kvantitet och därför åtkomlig bara för en social elit och institutionerna.

## **Fluxus konst-nöjen:**

För att etablera sin icke-professionella status i samhället måste Fluxuskonstnären demonstrera att han är ersättbar och delaktig, att publiken klarar sig själv, att vad som helst kan vara konst och vem som helst göra den.

Därför måste konst-nöjen vara enkla, roande, opretentiösa, upptagna av obetydligheter, inte kräva någon skicklighet eller otaliga repetitioner, inte vara av värde för konsthandeln och institutionerna. Värdet av konst-nöjen måste sänkas genom obegränsad massproduktion, så att de blir tillgängliga för alla och ytterst också kan göras av alla.

Fluxus konst-nöjen är bakgardet som inte har något behov av att tävla med avantgardet på konstmarknaden. De strävar efter de monostruktuella och icke-tetraliska egenskaperna som finns i enkla naturliga händelser, i en lek eller en vits. Fluxus konst-nöjen är summan av Spike Jones, vaudevill, vit, barnlek och Duchamp.

# Mer Fluxus läsning

---

- "Svensk Fluxus" av Bengt af Klintberg (Rönnells antikvariat, 2006)
- "Den öppna konsten: Happenings, instrumental teater, konkret poesi och andra gränsöverskridningar i det svenska 60-talet" av Leif Nylén, (Sveriges Allmänna Konstförening, publikation 107, 1998)
- Konstperspektiv 4/01: "Man vill ha något verkligt: Om performancekonst och andra sociala aktioner", sid. 32-36.
- "[the FLUXUS Performance Workbook](#)", ed. Ken Friedman, Owen Smith & Lauren Sawchyn (2002). (Pdf-fil)